
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyílttér sora 40 fill.

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

KOSSUTH FERENC

Kossuth Ferenc, a nagy történelmi név méltó viselője, az országos egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke, e hó 25-én meghalt.

A magyar politikai közélet, az újjászületésre készülő Magyarország vajdaságának legküzdelmesebb napjaiban szegényebb lett egy nagyszerű hagyománynyal, egy tüneményes ragyogású névvel: Kossuth Lajos nagyobbik fia nincs többé. Nem kell megrázó szavakat keresnünk, nem kell az irás művészetének erejét igénybe vennünk, hogy megrendülést keltsünk a szivekben. Rideg, fekete föntségével maga a tény megrendít. Kossuth Ferenc meghalt, s halála mély gyászba borította az egész magyar társadalmat.

Magyarországon született s mint kilenc éves fiú követte „nagy” apját a száműzetésbe. Életének legjavát, teljes negyvennégy esztendejét idegen országokban élte le, távol hazájától, a hová neve, vére szíve és nyelve szerint tartozott. A ki életét áttekinti, lehetetlen, hogy meg ne induljon egyéni sorsán és ne érezze, hogy ehhez az éléhez más mérték illik, mint a milyent a nála egyénileg sokkal szerencsésebb emberekre szokás alkalmazni.

Törökországban kezdte enni apjával a száműzetés kenyerét. Párisban tanult, Londonban lépett az életbe mint fiatal mérnök, hogy életét Olaszországban, második hazájában kenyerkereső, szép munkával folytassa. Nagy, sőt világhírű technikai alkotásoknál dolgozott. A liguriai merész vasutnál, mely Itáliának ma is legérdekesebb mérnöki műve. A montcenisi alagutnál, mely akkor a világ egyik csodája volt. Felesége — a kit, sajnos, korán elveszített — szintén angol nő volt. Az élet hazájától mindjobban elszakította volna, ha Kossuth Lajos fia nem lett volna. A fiut érhető legnagyobb csapás: apja halála azonban visszaadta hazájának, későn, de nem elkésve. Kossuth Ferenc csak 1894 ősztől kezdve részese a magyar politikai küzdelmeknek.

Élete javát a hazától távol töltötte s midőn magyar földre lépett, egyszerre magyar államférfivá lett. A művelt külföldön megtanulta a munkát s nem felejtette el a hazaszeretetet. Európai műveltséget és modort hozott a ma-

gyar politikába. Előbb szalonképessé, majd udvarképessé tette az addig nagyrészt ruszlikus 48-as politikát. Volt része diadalban és bukásban egyaránt s fönt és lent egyaránt meg tudta őrizni nemcsak híveinek, hanem még ellenfeleinek is tiszteletét. Ragyogott reá a népszerűség fénye s a királyi kegy sugára egyaránt, midőn a koalíció diadalrajutása után a király minisztere, valóságos belső titkos tanácsosa, és a Lipóttrend nagykeresztése lett. Szinte kétségtelenül megállapítható, hogy az ő pártvezérsége alatt *tűnt le a közgondolkodásból az a vélemény, hogy a függetlenségi politika szükségképp a forradalmat s a dualizmus alapjait felforgató törekvéseket jelenti. Emlékszünk a kiengesztelődés pillanataira, mikor kormányképes alapra fektette a függetlenségi negáció politikáját s közelebb hozta a nemzet egy részét a valóra váltható ideálok határaihoz.*

Kossuth Ferenc politikájának érdeme, hogy a függetlenségi és 48-asok és a 67-es pártok együtt tudnak harcolni közös célokért s hogy vannak közös érintkezési pontok a két tábor között, holott ilyen közeledést a 60-as és 70-es években mint lehetetlent és elképzelhetlent még gondolatban is kigunyoltak volna.

Kossuth Ferenc vállaira tehát két nagy feladat nehezedett: fönn kellett tartania a Kossuth Lajos nevéhez fűződött história nimbuszt, az 1848-iki eszmék hagyományait. S ugyanakkor a maga egyéniségével hozzá kellett idomulnia a napi politika áramlataihoz, hogy a gyakorlati érvényesülés kikötőjébe vezesse azt a tábort, mely az apja nevének zászlaja alatt gyűlt egybe, de évtizedeken át csak az elvi harcok szabad ege alatt táborozott. S ő mindkét feladatnak tisztességgel megfelelt.

A Kossuth Lajos politikájának szoborszerű merevségét Kossuth Ferenc meleg egyéniségének kellett életre kelteni. S amidőn az ő egyéni munkájának, fáradhatatlan agitációjának sikerült Kossuth Lajos negyvennyolcas politikájának többséget szerezni a hatvanhetes országban, midőn Kossuth Ferenc egyéni működésének sikerült a Kossuth Lajos irányának parlamenti

többséget szerezni, akkor neki kellett viselnie az egész felelősséget azért, hogy az apja iránya nem érvényesülhetett egyszerre teljesen a gyakorlati politikában. A diadalrajutás egész di-csőségét át kellett adnia apja emlékének, de annak ódiomát, hogy a korona ellenállásán meghiusult az elvek érvényesülése, egészen magára kellett vennie. Pedig csak természetes volt, hogy ami Kossuth Lajosnak nem sikerült a nemzet fegyveres ellenállásával sem, az nem sikerülhetett Kossuth Ferencnek sem egy békésebb korszak gyengülő erejével.

Hogy valóban európai itéletű és képzettségű elme volt, nagy tanúságot tett erről élete végső szakaszában is, a mikor a meddő szélsőségektől magát és övét még a bukással járó háborgásokban is megtartóztatta. Ha Justhék által magát elsodorni engedte, pártját ellentétbe hozta volna a nemzeti tradíciókkal, sőt a nemzet életérdekeivel is és elzüllesztet biztosította volna. Belátásának erejét semmivel sem bizonyította be jobban, mint azzal, hogy a reá bizott apai örökséget még akkor sem dobta oda a képtelen rajongásoknak, amikor minden személyes indulata, érdeke, sőt népszerűsége is javallotta neki. Az idő meg fogja mutatni, hogy a *fiú*, bár kedvezőtlen sorsa volt, az *apa* politikai örökségét nem herdálta el és a függetlenségi oppozíciót megmentette.

Ez volt legnagyobb szolgálata a magyar politikai életnek, mely a függetlenségi tradíciók nélkül csonka, tökéletlen és esendő. Az arasznyi idő, a melyet közöttünk tölthetett, nem kedvezett neki. De nagy tisztessége emlékének, hogy munkáját jól végezte el.

Sulyos, nehéz megpróbáltatásokat mér reánk a sors. A Kossuth név gyakran volt széthuzás, viszálykodás közepette összekötő kapocs. A név egyik viselője nincs többé. A kérelhetetlen halál elragadta tőlünk. Nevét azonban el nem veheti semmi földi hatalom. Ez a név erőnk, jövődönk, világitó fáklyánk, mindenünk. Mint az irás mondja, ez az igazság, az ut és az élet . . .

*

Kossuth Ferenc Budapesten született 1841. november 16-án. Keresztatyja Deák Ferenc volt, akit távoli rokonság fűzött Kossuth Lajoshoz. 1849-ben azonban Kossuth és Deák között megszakadt minden érintkezés és a két államférfi többé nem érintkezett egymással. Kossuth Lajos egyszer keservesen elpanaszolta, hogy Deák Ferenc sohasem törődött Kossuth Ferencel, sőt a mikor tömlőben sinylődött, egy lépést sem tett kiszabadítása érdekében.

Az első gyermekévek igen viszontagságosak voltak. A forradalom leverése után a két Kossuth-fiu a Dunántulon bujdosott, míg aztán Sókut mellett elfogták és Pozsony várába zárták őket. A pozsonyi várfogságból nyolc hónap múlva szabadultak ki. Kossuth Ferencet egy osztrák jezsuitakolostorba, Lajos Tivadart pedig valamelyik katonai intézetbe akarta adni az osztrák kormány. Erről a szándékáról azonban Viktória angol királynő közbenjárására lelett. Egy dunai hajóra rakatta be a gyermekeket és Ruttkayné-Kossuth Lujzával utnak indította őket Konstantinápolyba, a melynek közelében, Kutahiában élt száműzve a kormányzó.

Atyjukkal együtt mentek Angliába, Amerikába, végül Ferenc is Olaszországban telepedett le, hol mint okleveles mérnök állami szolgálatba lépett. Az állami szolgálatból azonban hamarosan kilépett és Cesenában, az ottani angol kénbányák igazgatója lett. Itt tizenhárom évet szolgált, meg is nősült, elvette Hoggins Emiliát, egy angol mérnök leányát, a kivel azonban csak nagyon rövid ideig élt együtt. A gyönyörű fiatal teremtés két év múlva tüdővészben elhalt. Kossuth Ferenc is elhagyta

állását és különböző mérnöki munkákkal kereste kenyerét.

Kossuth Lajos halála után 1894. március 30-án Kossuth Ferenc visszatért Magyarországra, a hol hamarosan képviselő lett, majd a függetlenséget párt elnökének választották meg. Végigjárta az országot és páratlan lelkesedés fogadta őt mindenütt.

Az utolsó tiz esztendő, a melyet Magyarország politikai életében eltöltött, általánosan ismeretes. A mérséklet embere volt mindig és sohasem tudott egyetérteni pártjának radikális árnyalatával, a mely szó szerint magyarázta Kossuth Lajos inkompatibilitási elméletét és azt a politikát hirdette a mely nem szorosabbá fűzi, hanem ellenkezőleg, meglazítja a Magyarország és Ausztria közötti közjogi kapcsolatot. Valahányszor éles parlamenti harcot kezdett pártja, mindig a mérsékelt tábora-hoz csatlakozott és közvetítő szerepére vállalkozott. Ő volt az elnöke Bánffy Dezső bukásakor az ugynevezett paktum-bizottságnak. Ő szerelte le a Széll Kálmán elleni obstrukciót is és a vezérlő-bizottságban is mindig a békés álláspont szószólója volt. Kerülte mindig a konfliktusokat, és egyéniségével soha sem tudta összeegyeztetni a hevesebb természetű felszólalásokat. Az volt a meggyőződése, hogy sokkal többet használ az országnak, ha lehetőleg az uralkodó jóindulatával egyetértve, mérséklettel igyekezik a nemzet céljait elérni, de sajnos, a szélső elemek e tiszteletreméltó szándékát sokszor nagy rosszakarattal kísérték.

Ez idézte elő, hogy a pártban állandóan két árnyalat harcolt egymással és csak az ő történelmi neve volt képes ezeket az árnya-

latokat együtt tartani. Legélesebben mutatkozott ez akkor, mikor a koalíció kormányra került és Kossuth Ferenc volt a miniszterium vezető személyisége. Békés természetéhez ekkor még a hatalom megtartásának a vágya is csatlakozott és a függetlenségi párt programja miniszteri munkássága alatt egészen elhalványodott. A párt végre kettébomlott, maga után vonva a koalíció és a koalíciós kormány bukását.

Ez a bukás fájta a legjobban Kossuthnak, és a sors úgy akarta, hogy miniszterségével együtt politikai szereplése is véget érjen. A miniszteri székéből való távozása óta folyton betegeskedett és alig vehetett részt a politikai életben. Egyetlen egyszer szólalt fel, hogy Hieronymi Károly bírálatával szemben megvédelmezze miniszteri működésének eredményeit. Ez volt hatyudala. Többé nem szerepelt a politikában.

Evangelikus papi értekezlet.

A nagyhonti ág. hitv. ev. papság 1914. maj. hó 19-én tartotta Ipolyságon a vármegyei ház kistermében ez idejű értekezletét.

Jelenvoltak: Händel Vilmos főesperes mint elnök, Krupecz István alesperes mint jegyző, továbbá Fuchsz János, Stollmann Gusztáv, Kramár Samu, Koricsánszky Pál, Dianovszky János, Szluka János, Kuchta Lajos, Holéczy Zsigmond, Rozsnyai János, Adamovits Samu, Fuchsz Samu, Holuby Vilmos, Dedinszky Aladár, Bobál Samu, Bernáth Pál, Szimonidesz Lajos, Jeszenszky János, Martis János, Kranár C. József, Vrabél Vilmos és Janovicsok Árpád rendezelők, összesen 23-an; hiányzott 11.

Főesperes elnök üdvözlőlvén a megjelent testvéreket, azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a mint ő igaz lelki örömmel jelent meg az értekezleten, ugyanígy biztonnyára a többi testvér is megjelenj szí-

Honti Album.

Marek Károly.

Vármegyénk vezetésében június hó elsejével változás áll be: Marek Károly udvari tanácsos alispán megváltik alispáni székétől és saját elhatározásából nyugalomba megy.

Szép alkalmat nyit ez nekünk arra, hogy most, mikor egy munkában eltöltött hosszú emberöltő után elhagyja a közélet tornajejét, a *Honti Lapok* albumában, a társadalmunk és közéletünk ormán álló, kiváló egyéniségek e galériájában az ő alakjának relífióját is elhelyezzük.

Száraz életrajzi adatai köztisztviselői törzslapjának hivatalos feljegyzései szerint a következők: Született 1855. november 15-én, hivatalba lépett 1876. február 17-én mint szolgabíró (akkori elnevezés szerint szolgabírósegéd), főszolgabíró lett 1893. szeptember 28-án, alispánná választották 1906. szeptember 25-én. Tényleges szolgálati ideje kitesz 38 évet, de miután szabályrendelet alapján az 1896-iki millénáris év 3 évet, az 1906-ik ugynevezett nemzeti ellenállási év 2 évet számít, 41 évi összszolgálat után évi 9200 K nyugdíj és

1200 K lakbérnyugdíj élvezésével megyen most nyugalomba.

Bár családja eredetileg nem autohton honti család, ő már honti származású, mert Paláston született.

Nagyatyja a boldog emlékü „nagy” nádornak, István nádornak volt játszótársa, később mint uradalmi tiszt, bizalmasa. És Marek Károly ma is kegyelettel őrzi erekeként azokat az eredeti leveleket, melyeket István nádor nagyatyjához meghiitt hangon intézett. Édes atyja, Marek Károly a palásti mai Eszterházy grófi uradalomnak, majd később vármegyénknek volt erdőmestere. Öccse Marek Béla József kir. herceg uradalmaiban gazdasági felügyelő.

Amikor közszolgálatba lépett, azon időben már végüket járták a régi vármegyei tradíciók. Erős fakulásnak indult az a fényes korszak, mikor a törzsökös vármegyei urak nobile officiumból, a familia becsületéért szolgáltak, és az úzus szerint minden vármegyének született alispánja, született tisztviselői voltak.

Ezek a daliás ifjak, mint a megyei ősi családok hajtásai, mind négyes fogaton szolgáltak. De haj, elmúlt ez a mód, de el a mód is; a lecsuszott urakat lassanként munkás emberek váltották föl, jöttek négy ló nélkül, de munkás két kézzel.

Ennek az új munkás nemzedéknek egy jellegzetes típusa Marek Károly is. Nagy vagyon nélkül, családi ősi gyökerek és összeköttetések hián ült le poros íróasztalához; a legkisebb létrafokról indult ki, a tisztviselői pálya tuskés bozótjában az utját fáradságosan a saját erejéből taposta meg, de sikeresen meg is taposta.

Tisztviselői pozícióját így maga alapozta meg, további fejlődése s előmenetele utját maga szerezte meg. S így ért el közszolgálat legértékesebb cselekvési terére, alig 38 éves korában az ipolysági főszolgabírói állásba.

Mint főszolgabíró mintaképe volt egy hivatását magasabb erkölcsi szempontból felfogó járási tisztviselőnek. Nem az akcióval, hanem fejével, szívével kormányzott. Aktagyártás helyett a gyakorlati, eleven élet szelleme irányította. Szálló ige is marad ez a mondása: „bár száz forint volna egy iv papiros ára.” Járásának apja, vezetője, tanácsadója, s ha kellett szigorú, de igazságos bírása volt. Ítéleteit átszűrte nemes szívével, s a vétkes nem haraggal fogadta a büntetést, hanem fölismerésére jutott jogtalan cselekvéseinek.

Főszolgabírói minőségében érte el közszolgálatának 25 éves jubileumát, mely alkalmal járása közönsége és tisztviselőtársai szép ünneplésben részesítették.

vében azon készséggel, hogy az ev. közér-
zületet erősítjük magunkban és másokban,
s buzgólkodjunk abban, amire éppen nap-
jainkban, midőn annyi elfordulás jelentke-
zik drága egyházunktól, felette nagy szük-
ség van, tudnillik: az Isten országa építé-
sében E magasztos feladatnak szem előtt
tartásával iparkodjunk a lelkeket megtartani
hőn kérve Istenünk áldását, s kegyelmét,
a mely legyen velünk!

Az értekezlet hálás köszönetet szavaz
Jeszenszky János báti ev. lelkésznek hit-
erősítő s vigasztaló urvacsojai szép papi
beszédéért, ugyanigy Kiss Lajos ipolysza-
kállosi ev. kántortanítónak orgonálási és
énekelési működéséért az Ur ipolysági szent
házában, a hol az istentisztelet alkalmá-
ból a lelkész-testvéreken kívül megjelentek:
Mélt. Ivánka Istvánné főispánunk s esp.
felügyelőnk neje, továbbá mélt. Marek Ká-
rolyné alispánunk s udvari tanácsos neje,
nagy, Nedeczky Pálné s nagytiszt. Kru-
pecz Istvánné alesperesné és Pálfi kir. tan-
felügyelő. Az istentiszteleti esp. papi öz-
árva intézet javára szóló offertórium
41 K. 54 fillér.

Jövő évi konferencia helyének s idejé-
nek közzététele jelentkezés, meghívás,
avagy elnöki kitézés szerint az elnökre bi-
zátik, istentiszteleti rendes fungens Mar-
tis János lesz, helyettese pedig Vrábel Vil-
mos. Tekintettel arra, hogy „méltó a
munkás az ő jutalmára,” az értekezlet a
közreműködő kántornak szives munkájáért
s költségei megtérítésül minden ily alka-
lommal szerény 10 koronát ajánl föl, s kér
kiutalni az esp. pénztárból.

A lelkészfiakat segélyző egyesület az
egyházak és lelkésztestvérek meleg érde-
klődésébe s hathatós pártfogásába ajánlatik;
az értekezlet azon felterjesztést teszi az esp.
közgyűlés elé, hogy a honti ev. egyház-
megye az egyesület alapító tagjai sorába
lépjen be. — A protestáns, illetve most
már csupán ág. hitv. ev. teol. fakultásnak
— miután a ref. már megnyílik Debrec-
zenben — felállítását a nagyhonti ev. papi
értekezlet mint minden évben, ugy az idén
is erősen sürgeti ugy a vallási egyenlőség
mint a közszükség alapján.

Szóba került ezeketán az 1848: XX t. e.
megvalósításával kapcsolatban az ev. lel-
készi fizetés elintézésének nagyhorderejű
kérdése, amelyet Szimonidesz Lajos előadó
fejtegetett bő részletességgel s a nála meg-

szokott elokvenciával ismertette Gyürky
Pál rimaszombati esperes s megbízott zsi-
nati előadó javaslatát, mely a hívek állami
adójának 5 százalékos felemelésén alapszik,
melyből 3 százalékot fedezze az adóalapi
segély; feltárta a zsinati bizottsági Gyürky
ellenes biz. tagok álláspontját, így külö-
nösen Schleiffer Károly pozsonym. espe-
resét, a ki azt ajánlja, hogy a papi fizetés
javítására fordítható mindenrendű államse-
gély az ev. összegyűháznak adassék, a mely
azután az igazi szükség szerint osztaná a
segélyt, a Varga Gyula kemenesaljai espe-
resét és Okolicsányi Gyula nógrádi esp.
felügyelőt, a kik főképen az első, felette
soványra szabván a lelkész s családjá meg-
élhetésének részét, védik az egyházakat a
papi fizetés feljavítására irányuló adóalapi-
segély egyrésze elvonásának veszedelme
ellen, mely felfogás s eljárás mindenestre
tisztelretemeltő, ha nem járna nyomában
a kérdés megoldatlansága s a lelkészek-
nek további nyomorbanhagyása. — Előadó
az álláspontokat lelkiismeretesen tárgyal-
ván, élesen megítélvén, mindegyiknek jó
és rossz oldalát kimutatván, végül is oda
konkludál s azt ajánlja, hogy értekezletünk
a kérdésben, melyet ugysem oldhat meg,
ne foglaljon ezuttal állást.

A nehéz problémához Fuchsz János és
Bobál Samu s többen röviden, Krupecz
István alesperes hosszabbban szólván
hozzá, egyéb közt azt mondotta, hogy
gyökeres hiba ott s akkor történt, midőn
az ev. egyház községi hívek adóterheinek
könnyítésére szolgáló adóalapi segélyt
megelőzően nem rendezték a szükségesebb
s elődázhatatlan dolgot t. i. a lelkészi fi-
zetést (és ilyen értelmű, még pedig honti
indítvány volt is, a maga idején s néhány
esperesség azt magáévá is tette;) most
már természetesen nehezebb elvonni a köz-
ségből a megszokott segélyt, pedig ha az
állam nem ad és még nem ad elegendő sor-
egélyt vagy dotációt mégis el kell vonni a
meglévőnek egyrészt ezen az egyházköz-
ség segélyezésénél sokkal égetőbb szükség
enyhítésére s el is lehet vonni épen most
a segélyzési új 10 évi ciklus kezdetén,
amikor már is nyilvánvaló, hogy a tömén-
telen új s bizonyára nagyrésztben jogos
segélykerési betérjések amugy is le-
szállítják az eddig nyert s megszokott
adóalapi segélyösszegeket. — Nagy baj s
nehézség az is, hogy a korpótléket (melyet
drágasági pótléknak kellene nevezni) az ev

közgyűház s Gyürky javaslatá is — állami
felfogással szemben is, az összes s így a
nagy-v. fizetésű lelkészeknek is egyaránt
adni akarja, s e célra elvon s felhasznál
80000 koronát; ám ha ezt emlegeti a sze-
gény lelkész, nyomban irigységgel vádolják;
az igazság pedig — szóló szerény nézete
s erős meggyőződése szerint abban van,
hogy az állami anyakönyvvezetés behozat-
ala által okozott károk pótlása az egye-
dűli még pedig elhanyagolható jogaim az
összes papi fizetések emelésére

Mivelhogy azonban Gyürky javaslatában
a fentemlített baj s nehézség ellen némi
„bene” kárpótlás, ellensúlyozás foglaltatik
a kiszűrt lelkészek javára a papnéknak
szólóban „genialis” s a gyermekekre vo-
natkozó összesen 400 kort. kitevő családi
pótléktöbblet alakjában és a nyitva hagyott
papi kongruának — 1600 kor-ról 2,400 K.
ra való állami s bármely pillanatban be-
következtető — kérhető s követelhető —
felemelésében — szóló mint a *lehetőség* s
kivihetőség szerint legjobbat ajánlja a nagy
gond- s körültekintéssel kidolgozott Gyürky
féle javaslatot elfogadásra.

A papi értekezlet, a főesperes elnök
hozzászólása után, ki az eredendő hibát a
lelkészi nyugdíj egyenlőtlenségében s a
papi többség álláspontja mellőzésében látja,
a javaslatoktól ezuttal eltekinteni kívánván,
megmarad tavali kijelentése mellett, mely-
nek értelmében a lelkészi fizetés minimum
K. 2400 továbbá 5 évben 400 K-ás kor-
pótlék s megfelelő családi pótlékban álljon.

Bobál Samu lelkésznek a „Vasárnapi is-
kola s a gyermek istentiszteletek című jeles
művecskéjével kapcsolatban az értekezlet el-
vileg kimondja a gyermek istentiszteletek
bevezetésének szükségességét. — Ezután kör-
vonaloztattak a Händel Vilmos jubil. ala-
pítvány levél főbbpontjait, melyek értelmé-
ben a kamatokat egy oly Pozsonyban tanu-
ló ev. theológus élvezheti, a ki 1., a
honti ev. egyházmegye köréből való. 2.,
szorgalmas s 3., hazafias érzelmű.

Fuchsz János pénztáros betérjesszette az
esp. papi öz. árva int. vagyoni állását.
Vagyon: 65,819 kor. évi segély 200 K.
tagok száma 28; sajnálatos, hogy az új
lelkészek késlekednek belépni.

Érdekes volt még Kuchta Lajosnak egy
jogi kérdése az 1862. iki berencsalusi ta-
gosítással kapcsolatos egyházi 52 évig tar-
tott s most elvonni szándékolt, föld hasz-
nátat ügyében, továbbá Szimonidesz La-
jos előterjesztése az ujjonnan létesített s

Czobor László alispán az 1906. évben nyu-
galomba vonulván, az ansziennitás jogán az
alispáni állásra Nyáry Alfonz báró ország-
gyűlési képviselő, akkori árvaszéki elnök-
nek és Somogyi Béla es. és kir. kamarás fő-
jegyzőnek nyílt opciója, és kettejük közt in-
dult küzdelem az alispáni állás elnyerésére.
A megyebizottsági tagok egy része, mely a
törvényhatóság harmónikus egyetértésének
nagy elvét tartotta szem előtt, Marek Ká-
roly mint a leghosszabb közszolgálatu
főtisztviselő népszerű személyében kere-
sett és talált kompromisszumot. Nyáry
Alfonz báró és Somogyi Béla nobilisan
vissza is léptek a jelöltségtől, és Marek Ká-
roly a törvényhatóság egyhangú akaratá-
ból lépett mint alispán a vármegye élére.

Marek Károly közpályája e szinte vá-
ratlan nagy fordulata után, alispáni széké-
ben is a vármegye nagy érdekeit szolgálta
egy igaz férfi egész hűségével, és egész
erejével.

Irányító vezérelvei voltak az egyenes-
ség, a világosan maga elé tűzött cél felé
való szilárd és következetes törekvés, s
mindenekfölött a hűség, a kötelességérzet,
a mely az előtte lebegő célnak, a gond-
jaira bizott közügynek és közérdeknek
föltétlenül alárendelt minden egyéni te-
kintetet.

Alispáni működése alatt nagyobb önálló te-
remtő eszmékre nem volt sem elég ideje, sem
tere, sem alkalma. Hiszen nagy koncepciók
létesítésére ami törvényhatóságunk
szerény pénzügyi viszonyai nem is volnának
valami kedvezőek. De az ő alispánsága
idejére esik az ipolysági főgimnázium és
igazságügyi palota létesítésének korszak-
alkotó munkája. És, amire ő nyilván a
legbüszkébb, alispánságának ideje alatt
a nélkülözhető kiadások okszerű csökkenté-
sével, szigoruan keresztülvezetett takaré-
kossággal a vármegye háztartási alapját
több mint 50000 korona vagyonnal gya-
rapította.

Alispánsága idejéből mint érdekes epi-
zódot jegyezzük föl azt az eseményt, hogy
az 1912. év nyarán a vidékünkön lefolyt hal-
osztálygyakorlatok alkalmával József kir.
herceg felesége Augusztá kir. hercegasz-
szony, és elsőszületett fia József Ferenc
kir. herceg három napon át az alispáné-
nél laktak. Ez idő alatt az alispánékkal szin-
te minden udvari fesztől ment érintkezést
tartottak fenn, s étkezéseiket is velük egy
társaságban végezték. József kir. herceg
az alispánt rokonnak szólította, rendkívül
gyöngéd vonatkozással arra, hogy a kir. her-
ceg nagyatyja István nádor az alispán
nagyatyját egykor, mint játszótársát állandó

bizalmával tüntette ki, s öccse ma is mint
gazdasági felügyelő a kir. hercegi urada-
lom kötelékében áll. Az alispánék ez idők
kedves emlékére őrzik is a fenségek sa-
játkező aláírásával kapott diszes keretű
areképét.

*

Marek Károly azon szerencsések közé
tartozik, kiknek megadatik az elismerés
igaz érdemeikért. Közvetlen nyugalomba
helyezése előtt neki a király a közügyek terén
hosszu éveken át kifejtett közszolgálati
elismerésül a magyar királyi udvari taná-
csosságot díjmentesen adományozta.

Vármegyénk törvényhatósága ez év áp-
rilis 30-án tartott közgyűlésében, melyben
egyidejűleg nyugdíjaztatási kérelmét is el-
intézte, a törvényhatóság nevében Kon-
koly Th. Sándor megyebizottsági tag nagy
melegséggel üdvözölte őt.

Hiába bocsátja — ugymond — a nap
fényes éltető meleg sugarait oly növényre,
melynek a földben gyökerei nincsenek,
mert az akkor csak hervaszt és nem él-
tet, de a gyökeres növénynek éltető tápot
ad és sugaraival bearanyozza annak virá-
gait.

A mi földünknek, szűkebb hazánknek:
vármegyénknek egy plántájára, mely 40
éve e megye földjébe eresztette gyökereit,

beállított állami iskola felügyelőknak a VI. ik osztályu elemi népisk. tanulók zárvizsgáztatása tárgyában, mely szerepkört autonómiankra aggályosnak jelez.

Végezetül az elnök hálás köszönetet mond a mélt. alispán udvari tanácsos urnak a megyeterem szives átengedésért s Isten áldása kérésével berekeszti a gyűlést.

Etienne.

A hétről.

— május 29

Az önkéntes ápolónői tanfolyam.

Egy meghitt kis ünnep keretében folyt le e hó 25-én a Kovács S. Endre dr. kir. tanácsos vezetése mellett befejezett önkéntes ápolónői tanfolyam hallgatóinak képesítő vizsgája.

A vizsgán maga Ivánka István főispán elnököt, kinek Kovács S. Endre dr. meleg szavakban köszönte meg, hogy a vizsgán való elnöklést elvállalta.

Kovács S. Endre dr. részletesen számolt be a tanfolyamról.

A tanfolyamot nagy szorgalommal és kitartással végezte következő 30 hallgató:

öz. Chorinszky Igóné grófnő (Felsőszemeréd), Draskóczy Edit és Margit, öz. Egressy Lászlóné, Eichenwald Laura, Farkas Gézané (Drégelypalánk), Hoffter Richardné, Hercz Adolfné, Hoffmann Elvira, Holló Józsefné drné, Huber Emmi, Kácsor Sándorné és Juliska, Kolos Ilona, Koffler Karola, Kovács Sebestény Endréné drné Biri, Mici és Nussy, Marek Károlyné, Mühlstein Gáborné, Sebestyén Miksáné drné, Schmid Arturné, Sipsich Elemérné, Szauer Gyuláné Taubinger Árpádné (Ipolyvisk), Várad Jankabné drné, Walesz Elza, Wertheimer Juczika és Wilczek Vilmosné grófné (Felsőszemeréd.)

A vizsgára jelentkezett 29. A hiányzó egy hallgató Chorinszky Igóné grófné, aki korára való tekintettel nem jelent meg a vizsgán, de az ügynek s a Vöröskereszt egyesületnek lelkes híve, a kórháznak lelkiében és anyagiakban rég időktől fogva mecenása. Indítványozta azért, hogy ugy neki a karszalagot mint az ápolónői oklevelet tiszteletük jeléül adják át, illetőleg ennek

átadásával a tanfolyam vezetőjét bízzák meg. Az indítványt átalános helyesléssel fogadták.

Jelentést tett továbbá a tanfolyam vezető főorvos a feldolgozott tananyagról, mire a főispán a nála megszokott költő lendülettel, s a nála ismert ékeszlással intézett a tanfolyam hallgatóihoz beszédet, melynek során meleg emfázissal körvonalazta azt az emberies nemes célt, melynek szolgálatára létesítette az Országos Vöröskereszt Egyesület az önkéntes ápolónői tanfolyamokat, s melynek megvalósítására ideális lelkületűknél fogva éppen a gyöngéd nők a leghivatottabbak.

A vizsga letévése után ismét az igazgató főorvos üdvözölte a tanulókat, és kiemelte hogy a feldolgozott anyagot tényleg feldolgozták, azt elsajátították, s helyesen alkalmazni is tudják. — Azt kívánja azonban hogy ne következzen el az a nagy leszámolás, melynek parazsa a hamu alatt még mindég égni látszik, de ha be következnek, hiszi, hogy hallgatói megállnak helyüket azon nemes munkában, mely annyira illik a női kedélyhez és női jóságához. — Minden századnak meg van a maga nagy eszméje, melynek zászlaja alá csatlakozik a modern gondolkodás, a mai század egyik nagy eszméje a nők teljes egyenjogúsítása.

— Nézete szerint az egyenjogúságnak nagyobb szolgálatot tesznek azok a hölgyek, akik arra vállalkoznak, hogy akkor, mikor fiaink a háboruban védik a hazát és annak érdekeit, addig leányaik ápolják a harcban megsebesült katonákat és ezen nőies honleányi munka mennyivel helyesebb és szebb ut, mint a tulzott szavazati jog követelése.

Ezek után Czompó Ede vármegyei másodfőjegyző fejezte ki köszönetét az Országos Vöröskereszt Egyesület nevében az elnök főispánnak, a tanfolyam vezetőjének s a tanfolyamon részt vett orvosoknak, s végre a tanfolyamot végzett hölgyeknek.

Azután Marek Károlyné a hölgyek nevében meleg szavakban köszönte meg a tanfolyam vezetőinek fáradságát és a semmit sem sejtő közreműködőknek átadta a hallgatók pazar ajándékát: Kovács S. Endre dr. főorvosnak egy íróasztal felszerelést, Himmler Sándor és Rózsa Zsigmond drnak, szívartatót, Wertheimer Ernő drnak gyertyatartó készletet, és a betegápoló testvérnek egy ezüsttel díszített ébenfa keresztet.

Most a levizsgázott hallgatók letették az ünnepi fogadalmat, kiosztották nekik a karszalagokat és a bizonyítványokat, végül a tanfolyam emlékére közös képre lefényképeztették magukat.

A kórház betegei végezetül a tanfolyam hallgatóinak bőkezűségéből gazdag ozsonában részesültek.

— **Pünkösdi istentiszteletek.** Pünkösdi ünnepén, melyet a katolikus egyház a Szent Lélek eljövételének emlékére ül meg, az ipolysági r. kat. plebánia templomban az ünnepi istentiszteletek sorrendje a következő:

Pünkösdi vasárnapon reggel 8 órakor kismise 10 órakor ünnepi szent beszéd és nagy mise, délután 3 órakor ünnepi veespernye.

Pünkösdi hétfőn reggel 8 órakor kismise, 10 órakor szentbeszéd és nagymise, délután 3 órakor litánia.

— **Evang. istentisztelet.** Pünkösdi másodünnepén ün. 1-én. d. e. 10 órakor Dedinszky Aladár ipolyvece-apolysági evangélikus lelkész istentiszteletet tart a helybeli evangélikus templomban.

— **Marek Károly bucsuztatása.** Marek Károly m. kir. udvari tanácsos vármegyénk alispánja nyugdíjaztatása folytán e hó végén válik meg végleg a vármegye vezetésétől. Vármegyénk tisztikara e hó 30-án délelőtt 11 órakor Somogyi Béla cs. és kir. kamarás főjegyző vezetése alatt testületileg fog nála tisztelegni, hogy volt hivatalfőnökétől hivatalos bucsut vegyen és ez alkalommal neki díszes emléktárgyat nyújt át. Déli 1 órakor tiszteletére a Pannónia szállodában bucsukoma lesz, melynek az ünnepelt kívánságára meghitt jellege lesz s azon csupán a vármegye tisztikara vesz részt.

— **Jankovich Béla Kossuth temetésén.** Jankovich Béla dr. vallás és közoktatásügyi m. kir. kultusz miniszter a következő levelet küldte Kossuth Lajos Tivadarnak:

Az a súlyos veszteség, a mely bátyja halálával Méltóságodat érte és a mely hazánk közéletét egyik nemesen kimagasló alakjától fosztotta meg, őszinte fájdalom és részvét érzéseit keltette bennem, melyeknek ezuton óhajtok Méltóságod előtt kifejezést adni.

Rendkívül sajnálom, hogy a temeté-

és díszes, erős tölgygyé nőtt, a megye első tisztviselőjének, szeretett alispánunknak érdemekben gazdag terebélyes koronájára sütött a felülről jövő nap melege és aranyozta be fényes sugaraival.

Mi büszkén és örömmel fogadjuk a legmagasabb királyi kegynek ezen megnyilvánulását, ugy az éltető meleget, mint a díszes fényt, mert a esemete köztünk és a megyébe eresztett gyökereivel lett nagyobb és nagyobbá, és érte el a vármegye által adható legnagyobb és legszebb elismerést, az alispáni állást, és ma a vármegye első tisztviselője.

De Marek Károly alispánunk nemesak első tisztviselője a vármegyének, de első az ahhoz való ragaszkodásban és szeretetben, első a kötelesség lelkiismeretes teljesítésében, első az emberszeretetben és első az önzetlen barátok sorában; és mert hus a mi testünkben, vér a mi vérünkben, így az őt ért legmagasabb kitüntetés fényesugarai visszatükröződnek vármegyénkre is, arra a vármegyére, melynek tisztviselőiről, közigazgatásáról hosszú időn át méltatlanul oly sok rosszat és elítélőt irtak és kürtöltek. Elégtétel és bizonyíték most országvilág előtt, hogy Hontvármegyének igazán jók a tisztviselői és azok élén 40 évet be-

esülettel szolgált szorgalmas, munkás, lelkiismeretes tisztviselő áll, kit valóban méltóan ért a legmagasabb kitüntetés. És ösmerve az ő szerénységét, meg vagyok róla győződve, hogy annak, a vármegye fiai és az ő jó barátai, kik igen sokan vagyunk, sokkal jobban örvendenek, mint ő maga.

Méltóztassék nekem tehát megengedni, hogy nemesak a magam, hanem a törvényhatósági bizottság, valamint a vármegye közönsége nevében is örömmel üdvözöljem szeretett és érdemekben gazdag alispánunkat Marek Károlyt, udvari tanácsossá történt kitüntetése alkalmából. Egyuttal kérem a közgyűlést, méltóztassék elfogadni azon indítványomat, hogy ezen örömnünknek mai jegyzőkönyvünkben is adjunk kifejezést.

Csermák Ernő dr. az ellenzék nevében szólalt föl ezután. Pártpolitikai tekintet nélkül — mondotta — örül az ellenzék is az alispán kitüntetésének, mert abban az egyszerű polgári ember érdemes pályafutásának megjutalmazását látja, s azért örömmel járul a törvényhatóság ünnepléséhez.

Nem volna teljes ez a sziluet, ha benne a Marek Károly szívéhez legközelebb álló

dolgokról is nem esnék szó. Marek Károly tiszta, harmónikus, boldog, borutlan családi életet él. Felesége Gregersen Margit, kinek atyja Gregersen Guidbrand Norvégiából telepedett le Magyarországra. Szerény építész voltából az ő bámulatos szorgalmával s fiai segítségével csakhamar egy országos hírnevű vállalatot, egy polgári dinasztia alapított, mely sokmillió vállalatáról híres. A vállalat nagyméreteiről némi fogalmat ad az, hogy csak Boszniában országrész nagyságu erdősegek vannak, melyek a vállalat faanyagát alig győzik termelni. Gregersen Guidbrand idővel magyar nemességet kapott sági előnévvel, de régi hazájába minden évben, legkésőbbi aggkorában is elzarándokolt, és olyankor Oszkár a polgári erényekkel ékes norvég király asztalánál is vendégül látta ide szakadt régi alattvalóját. Egyik fia Gregersen Endre dr. budapesti ügyvéd, Norvégia konzula is.

Ennek a családnak sarja Marek Károlyné, ki minden asszonyi erényekben gazdag, fenkölt lelkületével előjár mindenütt, ahol gyöngéd női kezekkel kulturális célt szolgál, vagy jótékonyt gyakorolni kell, másrészt az ő nemes egyszerűségében zajtalanabb akármelyik polgár asszonynál. Négy leánygyermekét puritán erkölcsi

sen nem vehetek részt, mivel már előzetes megállapodás alapján meg kell jelennem azon az országos ünnepélyen, melyet csütörtökön Esztergomban fogunk megtartani a hercegprimásnak biborosi méltósággal való felruházása alkalmából.

Igaz részvétem ismétlése mellett vagyok kiváló tisztséggel

Méltóságod őszinte hiva

Jankovich Béla.

A Kossuth gyászra való tekintettel időközben az esztergomi ünnep főpontját, a biborkapucium átadását délutánra halasztották, így Jankovich Béla mégis részt vehetett Kossuth Ferenc temetésén. Temetés után külön hajón utazott Esztergomba.

— **Báti Berkó István áthelyezése.** A honvédelmi m. kir. miniszter Báti Berkó István lévai m. kir. honvédszázados, Báti Berkó István kir. tanácsos, az Ipolysági Takarékpénztár vezérigazgatójának fiát saját kérelmére a budapesti m. kir. 30. honvéd gyalogezredhez helyezte át. Ez az áthelyezés azért bir szép jelentőséggel, mert Báti Berkó István százados, mint a hadtörténelem tanára a Ludoviceumban tanári katedrát kap, E megfizető és fontos megbízatás pedig magasabb katonai karriér biztos első lépcsőfoka.

— **A külügyminisztériumból.** A cs és kir. Ház és a külügyek cs és kir. minisztere Radetz Vendel ipolysági ügyvédjelöltet Bécsbe udvari és miniszteri fordítónak nevezte ki.

— **Megszüntetett postai sérelem.** Az ipolysági m. kir. postahivatal főnöke arról értesíti a közönséget, hogy a közönség részéről neheztelt késedelmes postai indítás megszüntetésére vonatkozó jogos kívánságot teljesítve a d. u. postaindítás körül olyképen változtattott, hogy e hó 27-ikétől kezdve a d. u. 2.50-ig feladott küldeményeket különjárattal Párkány-felé továbbíttatja. Ezen lojális eljárása és előzékenysége csak a m. kir. posta- és táviróhivatalunk jó hírnevének öregbítésére szolgál.

— **Orvosi körökből.** Sándor Gyula dr. vámosmikolai körorvos sikeresen tette le a hatósági tiszt orvosi vizsgát Budapesten.

alapon, minden szép szellemi tulajdonokkal, de oly háziasan és oly szigorú egyszerűségben neveli az életnek, mintha szerény kenyérpálya gondjait rejtene számukra a jövő.

*

Tehát Marek Károly nyugalomba megy. Hasznos munkásságban eltöltött értékes és szinte kivételesen szép vonalú pályafutás után joggal igényelheti, hogy hátralevő éveit szelid és meleg nyugalomnak szentelhesse. Nem esoda, ha pihenőre vágyik, mert annyit dolgozott, amennyit a mai átlag ember él. Negyven évet áldozott a fiatalságából, a férfi korából a köznek.

Vármegeje közbeesülésének és volt tisztségviselőtársai szeretetének tiszta verőfénye világít majd bele életalkonyatába. És — mint Ivánka István főispán az öt ünnepi közgyűlésben oly megkapó szépen kifejezte — ahogy a nap az ő aranykoronájával nyugszik le, úgy Marek Károly alispán is a királyi kitüntetés aranyfényével megvilágítva vonul a jól megérdemelt nyugalomba.

Mefiszto.

— **Képművelés Ipolyságon** Csernek Antal korponai áll. polgári iskolai rajztanár festőművész a pünkösdi ünnepek alatt (vasárnap és hétfőn) mintegy 20-25 darabból álló képeiből a Lengyel szálló éttermében egy kis képképzőművelést rendez. Képei közt rajzok, karikatúrák, akvarellek és olajfestmények lesznek egyben. Csernek Antal tagja a bpesti Művészeti és a Nemzeti szalonnak. Mindkét helyen már több ízben nyilvánosan kiállított, azonkívül több más nagyobb vidéki városban is önállóan szép anyagi és erkölcsi sikerrel. Több évi pesti tartózkodása alatt az élelapok és szépirodalmi lapoknak állandó munkatársa volt. Többek közt: Borsszem Jankó, Kakas Márton, Üstökös, Színházélet, Vasárnapi Ujságnak jelenleg pedig állandó belmunkatársa a Divat Szalon és az Erdekes Ujságnak, ezenkívül dolgozik a Pesti Színpadnak is. Mind-ez kitűnő ajánlólevél a fiatal művészek, ki képeivel igen érdekes és kedves szórakozásban fogja városunk közönséget részesíteni. Képeit azonkívül mérsékelt árban fogja a közönség részére átengedni. Ajánljuk a képképzőművelés műértő közönségünk érdeklődő figyelmébe.

— **A törvénykező köréből.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Plank Ferenc ipolysági kir. törvényszéki írodatisztet a tiszafüredi kir. járásbírószághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Őz helyett embert lőtt.** Letkés község határában őzbakra vadászott egy pesti vadásztársaság. Valamennyien lesen voltak, miközben Kolozs József letkési gazdálkodó megunt a várakozást és egy másik bokor felé tartott. Ging István budapesti hivatalnok azt hitte, hogy őzbak mozog a bokorban, elsütötte a fegyverét és Kolozs halálos sebtől vérezve összeesett. Mire orvos érkezett, meghalt.

— **Évzárás a polgári leányiskolában.** Az ipolysági állami polgári leányiskola ez évvég vizsgálatai a következő napokon és sorrendben lesznek megtartva: Junius hó 5-én vallásvizsgák: d. e. 10-12 óráig róm. kath. d. e. 10-11 óráig ág. ev., református és izr. Junius hó 5-én d. u. 3-4 óráig francia. d. u. 5-6 óráig torna. Junius hó 8-án d. e. 8-12 óráig I. osztály. d. 2-6 óráig II. osztály Junius hó 9-én d. e. 8-12 óráig III. osztály d. u. 2-6 óráig IV. osztály. Záróünnep junius hó 12-én d. e. 10 óráig kezdődik az iskola nagytermében. A növendékek közimunka- és rajzképzésük megtekintését az osztályvizsgálatok napjain. A rendszeres tanulók vizsgálataira valamint az iskola évet bezáró ünnepére a szülőket és a közönséget meghívja az igazgató.

— **Halálos bányászerecsélenség.** A Luezenbacher cég tulajdonát képező Szob-malomvölgyi kőbánya felső részében a sok esőzés következtében ártó sziklafal mintegy 20 méter hosszban elválva lezuhant. Oly nagymennyiségű kő tömeg gördült alá, hogy a bánya aljában dolgozó Kuzmicski András nem volt képes elmenekülni aztán a tömeg teljesen betemette. Mire társai a kötőmegg alól kiásták, már halott volt. Özvegyet és három gyermeket hagyott hátra.

— **Pünkösdi multság a kőmájon.** Az ipolysági iparos ifjak pünkösdi hétfőre tervezett multságára iránt nagy az érdeklődés, s ha kedvező lesz az idő, már a nemes jótékony cél is bizonyára nagy közönséget fog szerezni. A tarkabarka dolgokkal élénkített műsort következő falragasz hirdeti: — Megállj: O. vasd: Minden ut a kőmájra vezet: Meghívó junius hó 1-én, pünkösdi hétfőjén, kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap délután a Nyári-féle kőmáji vendéglőben megtartandó júniális ünnepére! Szükséges tudnivalók: Miután a kőmájon ez év folyamán ez lesz az első ünnepély, az illetékes körök sulyt fektettek arra, hogy a már hanyatló erdei multságok régi hírnevét nem csak vissza állítsák, hanem azoknak a réginél sokkal nagyobb jelentőséget szerezzenek. Ennek fogva áldozattól vissza nem riadva

mindent elkövettek hogy e en multság a benne résztvevőknek mindazon örömeiket, gyönyöröket és élvezeteket nyújtsa mely a világ egyetlen erdei ünnepélyén sem voltak még összegyűjtve. Lesz ott olcsó és jó étel, ital, jegeskávé, fagyalt, sütemény. Con-fetti, coreandoli, serpeatin, céllövő verseny, díj-kuglizás, pózna mászás, zsákba futás, lepényevés, szépségverseny, változatos kabaré előadás. Este pazar kivilágítás és nagy tűzijáték. Délután 1 órákor egy rezesbanda kíséretében szerezsen gyerekek vonulnak végig a városon, jelezvén a multság kezdetét. Mindenki jöjjön el! Akik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, ez uton hivatnak meg. Este 9 órákor folytatás a Panóniában. A rendezőség.

— **Munkás nyugdíjgyelet Ipolyságon.** E hó 24-én értekezletet tartottak az ipolysági iparosok, kereskedők és tisztviselők a célból, hogy a Magyarországi Munkások Rökkant és Nyugdíjgyelete fiókját Ipolyságon megalakítsák. Az értekezlet ideiglenesen csoportvezetőnek Pellikán Ferencet az Ipartestület elnökét, ellenőrké Herz Adolfot és Kreskó Danót választotta meg. Elhatározták, hogy a jelentkezők beiratásait jövő vasárnapon e hó 31-én délután 2 órákor az Iparos Kör helyiségében megkezdik. A beiratási díjat 1 K. 50 fillt és 4 heti járulékot a jelentkező tagoknak előre ki kell fizetni.

— **Lakodalomból a halálba.** Bacsá József 61 éves vámosmikolai lakos bevetődött e hó 26-án Tenczel István lakodalmas házába, a hol annyi italt szedett be, hogy onnan eltávozva elesett és egy kőben úgy megütötte halántékát, hogy a járó-kelők hajnalban már csak a holttestére akadtak.

— **Kis okok, súlyos közlemények.** Ez a közmondás válik be leggyakrabban a csecsemő táplálásánál, mert a legcsekélyebb mulasztás a gyermek táplálása körül annak életét veszélyezteti. A gondos anya tehát kedvenceének csakis egy régbelvit, megbízható készítményt adjon, mint például Nestlé-féle gyermeklisztet, mely a gyermekek kedvelt táplálékát képezi, azt nagyon jól tűrik és könnyen emésztik. Tanulságos könyvecskét a gyermek ápolásáról, valamint próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 66 P.

— **Jótékonykéség Popper Ödön** ipolysági bérlő 10 korona szakértői díjának felét az ipolysági főgimnázium segítő egyesületének, felét pedig birói és ügyészi egyesület internátusa javára ajánlotta fel. Az adományokért ez uton mondanak köszönetet.

— **Titokzatos öngyilkos nő** cím alatt mult számunkban megirtuk, hogy egy fiatal nő szerelmi bánatában Nógrádverőce állomás után a vonatról leugorva öngyilkos lett s hogy az öngyilkosnál a szobi főszolgabírói hivatalhoz intézett levelet találtak, melyben életuntségának az okát bejelentette. Illetékes helyről nyert értesülés nyomán eme közlésünket következőkkel egészítjük ki. Az öngyilkos nő egy nógrádverőcei iparos család leánya volt, ki a feletti bánatában vált meg az élettől, mert szülei nem akarták őt szive választottjához hozzá adni. A szobi főszolgabírói hivatal e szerelmi ügyben egyáltalán érdekelve nincs, a főszolgabírószághoz címzett bejelentés is területi illetékesség folytán nem a szobi, hanem a rétsági főszolgabírószághoz került.

— **Térzene a Ligetben,** Jövő kedden junius hó 2-án délután 5-7 órákor Rudiók a ligetben a közönség szórakoztatására térzenét adnak.

— **Lelketlen anya** Varga Mária ipolypasztói jobb családból való fiatal leány törvénytelen fiugyermekeit Szilveszter estéjén a Csata község közelében lévő patakba dobta és megfult. Ugyében csütörtökön volt az aranyosmaroti kir. törvényszéknél az esküdtszéki főtárgyalás, melyen az esküdtek csak az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében mondták ki a vádlottat bűnösnek, mely verdikt alapján a kir. törvényszék a vádlottat 3 évi fegyházra ítélte.

— **Tűzek.** Ipolyságon e hó 27-én délután eddig ismeretlen okból kigyuladt a Kossuth utcában Elek György háza, mely a mellette levő Agárdi házzal együtt megégett. A tűzoltóság munkája a tűz tovább terjedését megakadályozta.

— Bereklakon e hó 20-án kigyuladt Sebó Péter háza mely a szomszéd szintén szalmafódeles házzal, elégett, Sebó Flóris, mialatt az istállóból két lovat szabadított ki, fején és kezén súlyos égési sebeket szenvedett.

— **A higiénikus tisztaság védelme.** A kereskedelemügyi miniszter iparrendészeti és közegészségügyi érdekekre való tekintettel a belügyminiszterrel egyetértőleg az összes vármegyét felhívta, hogy a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési iparok gyakorlása tárgyában alkotott s jelenleg hatályban álló szabályrendeletét, amennyiben azt eddig nem eszközölték volna, egészítsék ki a következőkkel: 1. A nyilvános étkezőhelyiségek (vendéglők, kávéházak, kávémérések) tulajdonosai helyiségeikben a vendégek számára könnyen hozzáférhető helyen kézmosásra használható, lehetőleg folyócsappal ellátott mosdókészüléket felállítani kötelesek. 2. Az alkalmazottak az evő és ivóeszközöket tisztán kezelni tartoznak, kifejezetten eltiltván attól, hogy a poharakba azoknak vízzel való megtöltésénél és a tálcákra való megtöltésénél, ujjakkal belenyuljanak.

— **Betöréses lopás** Kluha Ferenc vámosmiskolai lakos Harnos István ottani földbirtokos házába éjjel betört és onnan 95 kor. értékű húst sonkát és tojást lopott el. Nevezett Harnos Istvánnál kocsis volt, s utóbbi fél év alatt apródonként 240 kor. értékben vörös bort is ellopott.

Képeslapok és aktképek Neumannnál kaphatók.

GYALOG-PÓJÉZIS.

(Az adókvetítő bizottság előtt.)

Olvastam a „Kis becses”-ben,
Hogy vetik már az adót —
Édes, kedves adóalany
Jelenjék meg rögtön ott!
El is mentem, megjelentem,
Sirtam-rittam eleget
S mily jók voltak! — elengedték
A nyárra — a meleget.

Könyörögtem: Nagy uraim!
Ez még mindent nem tesz ki —
Engedjenek még valamit,
Hogy áldja meg Teleszky!
S ime az adóbizottság
Szépen felbuzdult ezen:
Megragadta, azután meg
Elengedte — a kezem.

Ez a jószág felbuzdított
S szóltam tovább; nem elég!
Egy szegény családapának
Engedményük volna még?
Erre soká tanácskoztak

Hosszu zárt ülés alatt —
Végül kegyben elengedték
A helyrajzi számomat.

Óh, bizottság, jó bizottság!
A ki mint vet, úgy arat —
Engedjék el mind azt, a mi
Még ezenfelül marad,
S a bizottság elengedte
A tegnapot, holnapot;
Elengedett mindent, mindent,
Csak egyet nem — az adót!

Egy adóalany.

SPORT.

Ipolysági Testedzők Egylete — Balassagyarmati Törekvés Sport Klub, 5:2

Az elmúlt vasárnap, e hó 24-én, alapos revánsot vett az ipolysági csapat, a balassagyarmati csapaton. Kissé szeles időben, szépszámú közönség jelenlétében kezdődött a játék.

Első percekben mindjárt az ipolysági csapat kerül fölénybe és pár perc múlva egy kapu előtti kavarodásból, Kovács révén, megszerzi a vezetést. Majd egy büntető rúgásból csinál szép gólt Torda. Ezután a gyarmati csapat is lendületbe jön, de szép támadásait állandóan leszerelik Ipolyság háttérjei. Csakhamar ismét a vendég csapat Kapuja elé kerül a labda és azt Sass góllá értékesíti. Kevés változatos játék után Sass 4-re szaporítja a vendég csapat Kapujába kerülő gólokat.

Második fétdőben a szél erősebben kezd fújni és így a gyarmatiak is fölénybe kerülnek, minek eredménye csakhamar mutatkozik mert Fridman (Bgy.) szép lövése az 1. T. E. kapuján fut át. A második féldő 25-ik percében még egy gólt lönek a gyarmatiak, mire feleletül a játék végefélé az ipolyságiak Nemes révén 5-re szaporítják a be adott gólok számát. Így a mérkőzés 5:2 eredménnyel végződött az ipolyságiak javára. A gyarmatiak kissé erőszakosan játszottak, mit sokszor nem hagytak felelet nélkül az itthoniak. Jók voltak az 1. T. E.-ből: Kristóff Lormusz és a Kapus

Sass Ernő.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) A „Vasárnapi Ujság” május 24-iki száma sok érdekes aktualitás között pompás eredeti képeket közöl a mexikói háborúról, Albániából, Budavár középkori házairól, az aldunai nagyrét vízi életéről. Különösen érdekesek Pásztor Árpád fölvételei a kubai dohánytermesztésről, nemkülönbön Munkácsy eddig ismeretlen ifjúkori festményei. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Bársony István vadásztárcája, Szini Gyula novellája, Szép Ernő és Ambrus Balázs versei, Lagerlöf Zelma regénye. Egyéb közlemények: képek a selmecbányai szoborleplezésről, a pozsonyi diakonissza-otthonról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világ-krónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

(*) **Albániáról** közöl tizenhét szép és eredeti képet a már harmincötödik évfolyamot járó Ország-Világ e heti száma. Egyéb érdekes és jórészt igen aktuális képek: Tampico pusztulása, A Panama-csatorna, A szicíliai földrengés, Keréknélküli motorkocsi, A középnyemetszagi hajócsatorna, Tiepolo grófné a férjével, Nemzetközi csavárgónyelv, Egy mexikói bandita az amazon-csapatával, A kassai Rákóczi- stb. Zeneszám is van az Ország-Világ e heti számában: Sass Nácának a Szölke Pepi-ből való kis kupléja. Egy sereg arckép is gazdagítja e héten az Ország-Világ illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részében költeményeket, regényeket, novellákat, kritikai cikkeket és verseket irtak szerkesztőkön, Várad Antal és Falk Zsigmond dr.-on kívül: Bachátné Némethy Anna, Herczeg Ferenc, Kubinyi Imre, Lantos József, Moly Tamás, Radnai Oszkár, Radványiné Ruttkay Emma, Vajthó László. Kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet Irodalom Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. ker., Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor. Minden új előfizető is díjtalanul és portómentesen megkapja az Ország-Világ Almanach-ot, ezt a pompás kétkötetes diszmvét, mely száz író és művész munkáját foglalja magában.

(*) **Gyermekbohócok.** Cirkuszi bohócot játszani, pompás multság minden gyermeknek: erre való kitűnő szöveget ad Zsoldos László Bohóc jelenete a Jó Pajtás legújabb, május 24-iki számában. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjába ezenkívül is a legjobb ifjusági írók irtak: verseket Benedek Elek, Vagyon Árpádné Endrődi Béla, mackó történetét Dörmögő Dörmötör szerencséről Sebők Zsigmond, érdekes elbeszélést Mauks Kornélia, természetrajzi cikket Gyula bácsi, francia mesét Sebők Zsigmondné, krónikás adomákat a Württemberg huszárok kutyájáról Zsiga bácsi, regényt Benedek Elek. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona, 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatvány számokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) Az **Érdekes Ujság** legújabb számának borítékán gyönyörű mélynyomású kép számol be arról az érdekes látogatásról, melyet József főherceg és Augustia főhercegné tettek Ligei Miklós szobrász műtermében, ahol a király legújabb szobrát tekintették meg. A főhercegi pár szeretetreméltó előzékenységgel engedte magát Az Érdekes Ujság számára lefotografáltatni. Csatolva van e számhoz a hétfővelhunyt Kossuth Ferenc mélynyomású képe is és ilyenformán Az Érdekes Ujság az első képes lap, mely Kossuth Lajos fiának halálát jelenti. A legújabb szám aktuális képei közül kiemelkednek a cataniai földrengés borzalmairól készült felvételek, a Bukarestben inzultált Mangra Vazul vikárius képe, Turkhan pasa albán miniszterelnök budapesti látogatása, Poulain asszonynak, az agyonlőtt vasúti őrhős feleségének, arcképe, a lánchíd átalakításáról készült felvételek, különböző érdekes pünkösdi szokások, műgyetemi hallgatók kirándulásai stb. Két érdekes illusztrált cikk a havannai dohánymezőket és a palesztinai új héber aerát ismerteti. A gazdag szépirodalmi részhöz három érdekes melléklet csatlakozik: a sportok, tudnivalók és orvosi dolgok melléklete. Azonkívül a gyermekek is megkapják rendes heti mellékletüket. A képekben és olvasmányokban egyaránt gazdag füzet technikai kiállítása is a legtekintélyesebb. Az Érdekes Ujság kapható Neumann Jakabnál Ipolyságon.

Berson

3 ilemes, zaitalan, tartós, elegáns.

Ipolysági piaci árak

Május 26.

	K. f-161	K. f-1
Buza	26 80	27 —
Rozs	18 —	18 50
Arpa	14 —	14 50
Zab	14 —	14 20
Tengeri	16 —	16 20
Burgonya métermázsa	4 —	4 50
Lud (sovány)	5 —	—
Tyuk (páronként)	5 —	6 —
Ősibe (páronként)	2 40	3 —
Tojás 1 drb.	—	06 —
Marhahus 1 klgr.	1 52	—
Borju hus 1 klgr.	1 92	—
Sertés hus 1 klgr.	1 60	—
Juh hus 1 klgr.	—	—

812. 1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Bakabánya nagyközség képviselőtestületének 29. 1914. kgy. sz. határozata folytán közhírré tétetik, hogy Bakabánya nagyközség tulajdonát képező s Bakaszenes külutcában 2. házszám összeírásu korcsma épület a hozzátartozó mellékhelyiségekkel **Bakabányán 1914 év június hó 25-én d. e. 9 órakor** a község házában 6 (hat) évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Bakabányán a jegyzői irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bakabánya, 1914. május hó 25.

Gyarmathy József
jegyző.

Cibulya Károly
bíró.

Kelet bélyegzők

Neumann Jakab papirkereskedésében kaphatók.

Ára 1 korona.

A Hercegprimási Uradalmak Jóságigazgatóságától.

23—24. 1914.

Haszonbérleti és eladási versenytárgyalási hirdetés.

A hercegprimási uradalmak Jóságigazgatósága az alább megnevezett birtoktestek bérletére és eladására 1914. év június 25-én délelőtt 10 órára a primási számvevőség irodájában Esztergomban zárt írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalást hirdet.

a) Ezen haszonbérbe adandó birtoktestek és bérletek a következők:

1914 október 1-től — 1918 szeptember 30-ig terjedő 4 évre:

1. Rebényi primási birtok 46.984/1600 kh. 1614 október 1-től — 1920 szeptember 30-ig terjedő 6 évre:

2. Stagnózában Bángergelygyűr és környéke épület nélkül 352.866/1600 kh.

(Határai: Északról Guta község határa, Keletről régi országot és védőtöltés, Délről Jaskókanális, Nyugatról ármentesítő főcsatorna.)

3. Stagnózában Nyagyryéti kaszátók 446.913/1600 kh.

(Határai: Északról Jaskókanális, Keletről ármentesítő védőtöltés, Délről nyilasok árka, Nyugatról ármentesítő főcsatorna.)

4. Stagnózában Szörpálgűr és környéke 839.1149/1600 kh.

(Határai: Északról Guta község határa, Keletről ármentesítő főcsatorna, Délről nyilasok árka, Nyugatról Királynérét — Gutai ut.)

5. Nyugoti Stagnóza 472.1364/1600 kh.

(Határai: Északról Guta község határa Keletről Királynérét — Gutai ut, Délről nyilasok árka, Nyugatról az esperes, jegyző, tanító és harangozó által eddig birt földek.)

6. Kanizsai rét — eddig Hozmann bérlet 25.950/1600 kh.

7. Kanizsai rét — eddig Ibolya béreit 50.157/1600 kh.

8. Keszegfalvi u. n. murai erdő 15.344/1600 kh.

(Határai: Északról és Keletről keszegfalvi községi határ, Délről és Nyugatról Öreg Császa.)

9. Keszegfavi Hullámtér erdő nélkül 25.792/1600 kh.

(Határai: Északról és Keletről keszegfalvi községi határ, Délről és Nyugatról a védőtöltés.)

1915 január 1-től — 1920 december 30-ig terjedő 6 évre:

10. Guta — Csörgői halászat.

11. Bajcsi kocsmá.

1915 január 1-től — 1926 szeptember 30-ig terjedő 12 évre:

12. Tanya Csörgő (gutai határban) 454.1078/1600 kh.

13. Naszvad Csörgő (naszvadi határban) 715.251/1600 kh.

1915 április 1-től — 1926 szeptember 30-ig terjedő 12 évre:

14. Zsigárdon — Érsekkpuszta 604.844/1600 kh.

15. Nagyczétényben — Primási birtok erdő, szőlő nélkül 291.1598/1600 kh.

b) Eladatnak a következő ingatlanok:

1. Hontmegye — Kemence községben — régi megyeháza.

2. Hontmegye — Kemence községben — régi intézői lak.

3. Hontmegye — Füzesgyarmat községben — régi tiszti-kocsislak.

4. Hontmegye — Füzesgyarmat községben — régi intézői lak.

5. Esztergom megye — Nyergesujfalu községben — régi erdőmesteri lak.

6. Esztergom megye — Bajót községben — erdőmesteri lak.

7. Esztergom megye — Kéty községben — malom.

Versenytárgyalási haszonbérleti és eladási feltételek, ajánlati minták, birtok megtekintési engedélyek a primási uradalmak jóságigazgatóságánál vagy bérleti felügyelőségénél Esztergomban, továbbá a komáromi és érsekújvári uradalmi jóságfelügyelőségénél (Öregcsém, Bajcs) megszerezhetők.

Esztergom, 1914 május hó 25-én.

Hercegprimási uradalmak Jóságigazgatósága.

Utánnomás nem díjaztatik.

Schwartz Jenő ipolysági Iskola-utca 237. számú háza

mely áll 3 szoba, előszoba, éléskamra s mellékhelyiségekből szabad kézből

eladó

esetleg f. évi július hó 1-étől

kiadó.

P az elasztikus
PALMA cipősarok

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Szuperfosfát, thomassalak, chilisalétrom száritott marhatrágya, kálisó és egyéb műtrágyákat jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart
Berczeller Jenő, Ipolyság.

Főzzél ésszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek“ idejüket multák. Ma a főcél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdaasszonyok Dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg, ezenfelül biztosítékot nyújt bármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legáltalós symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzzél ésszel“.

Az országban
20.000
árusítónál kapható

A NAP

Egy szám

6

:: fillér. ::

Minden városban és községben A NAP-ot megérkezése után árusítónk kívánatra házhoz szállítja.

Modern nagy alaku levélpapír,

doboz és 10 drb.-os csomagolásban
igen nagy választékban különféle
:: minőségben igen jutányosan ::

NEUMANN JAKAB

.. papírkereskedésében kapható. ..

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést, Torokgyulladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűzről valamint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbánczot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Miuden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Orangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla 1 nagy specialüveg 5.60 korona.

.. Nagobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! ..

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz, Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, kárbankujus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgülyés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkeieseknél, fülfolysánál, valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. kitűnő hatású.

2 iégelyára K 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz, Bochemster Utódnai, Radanovits Testv.** drogueriékban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. gyógyszerész-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

100 db. VIZSGALAP

igen jó papiroson izlésesen kiállítva 1 k. 10 f.

100 drb. iskolai bizonyítvány

finom papiroson elegáns kiállításban 4 korona

K A P H A T Ó

NEUMANN JAKAB

KÖNYVNYOMDATULAJDONOS ÉS PAPIRKERESKEDŐNÉL

== I P O L Y S Á G O N . ==